

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет
19 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Галузь знань

Спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування

Освітньо-професійна програма: Соціальна робота та консультування

Факультет (НИ): гуманітарно-педагогічний

Розробник: доцент кафедри психології, к. психол. н., доцент Валентина ТЕСЛЮК

Опис навчальної дисципліни «Соціальна психологія». Навчальна дисципліна «Соціальна психологія» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системи знань про закономірності соціальної поведінки особистості, особливості міжособистісної взаємодії, групових процесів та соціально-психологічних механізмів спілкування. У процесі вивчення дисципліни студенти опановують теоретичні підходи до аналізу соціальних відносин, соціалізації особистості, соціального впливу, конфліктів, лідерства та групової динаміки.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	«Бакалавр»	
Спеціальність	П10 «Соціальна робота та консультування»	
Освітньо-професійна програма	«Соціальна робота та консультування»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова (вибіркова)	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	_____ (назва)	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	Заочна форма
Рік підготовки	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	15 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна робота	45 год.	
Індивідуальні завдання	0 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	3 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у здобувачів вищої освіти системи знань про соціально-психологічні закономірності поведінки особистості та груп, а також розвиток умінь ефективної міжособистісної взаємодії, необхідних для професійної діяльності у сфері соціальної роботи та консультування.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): **ЗК 3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК 13.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. **ЗК 14.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): **СК 2.** Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів. **СК 4.** Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади. **СК 19.** Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання (ПРН): **ПРН 1.** Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами. **ПРН 10.** Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах. **ПРН 13.** Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів. **ПРН 17.** Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів. **ПРН 23.** Конструювати процес та результат

соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	тижн і	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ЗНАЇЬ													
Тема 1. Соціальна психологія як наука	1-2	11	4	2			5		2				9
Тема 2. Сучасні напрямки розвитку зарубіжної соціальної психології	3-4	11	4	2			5		2				10
Тема 3. Соціальна психологія особистості	5-6	12	4	2			6						10
Тема 4. Соціалізація особистості	7-8	11	3	2			6		2				10
Разом за змістовим модулем 1		45	15	8			22		2	4			39
Модуль 2. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ТА ГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ													
Тема 5. Соціально-психологічні закономірності спілкування і взаємодії	9	11	3	2			6		2				9
Тема 6. Психологія малої та великих груп	10-11	11	4	2			5		2				10
Тема 7. Лідерство і керівництво в групі	12-13	12	4	2			6						10
Тема 8. Девіантна поведінка особистості	14-15	11	4	1			6		2				10
Разом за змістовим модулем 3		45	15	7			23		2	4			39
Усього годин		90	30	15			45	90	4	8			78

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальна психологія як наука	4
2	Сучасні напрямки розвитку зарубіжної соціальної психології	4
3	Соціальна психологія особистості	4
4	Соціалізація особистості	4
5	Соціально-психологічні закономірності спілкування і взаємодії	4
6	Психологія малої та великих груп	4
7	Девіантна поведінка особистості	4
8	Лідерство і керівництво в групі	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Соціальна психологія як наука	2
2.	Сучасні напрямки розвитку зарубіжної соціальної психології	2
3.	Соціальна психологія особистості	2
4.	Соціалізація особистості	2
5.	Соціально-психологічні закономірності спілкування і взаємодії	2
6.	Психологія малої та великих груп	2
7.	Девіантна поведінка особистості	2

8.	Лідерство і керівництво в групі	1

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальна психологія як галузь знань	22
2	Соціально-психологічні процеси міжособистісної та групової взаємодії	23

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчальних дискусій;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ		
Практична робота 1.1.	Пояснювати предмет, об'єкт, завдання та функції соціальної психології. Розрізняти основні методи соціально-психологічного дослідження та сфери їх застосування. Аналізувати взаємозв'язок соціальної психології з іншими суспільними та поведінковими науками.	12
Практична робота 1.2.	Характеризувати провідні теоретичні підходи сучасної зарубіжної соціальної психології. Порівнювати когнітивний, біхевіористичний, гуманістичний та інші напрями. Критично оцінювати можливості використання зарубіжних концепцій у практиці соціальної роботи та консультування.	12
Практична робота 1.3.	Пояснювати соціально-психологічні характеристики особистості. Аналізувати вплив соціального середовища на формування установок, цінностей та поведінки. Застосовувати поняття соціальної ролі, статусу та ідентичності для аналізу життєвих ситуацій.	13
Практична робота 1.4.	Визначати етапи, механізми та агенти соціалізації. Аналізувати чинники, що впливають на процес соціалізації в різні вікові періоди. Оцінювати роль сім'ї, освіти, груп однолітків, медіа та соціальних інститутів у формуванні особистості.	13

Самостійна робота 1.	Знати предмет, об'єкт, завдання, функції та основні категорії соціальної психології. Пояснювати особливості розвитку соціально-психологічного знання та сучасні тенденції його розвитку. Аналізувати соціально-психологічні характеристики особистості та закономірності її соціалізації. Використовувати соціально-психологічні поняття для інтерпретації соціальних явищ і професійних ситуацій у сфері соціальної роботи та консультування.	20
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ МІЖСОБИСТІСНОЇ ТА ГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ		
Практична робота 2.1.	Розрізняти вербальні та невербальні засоби комунікації. Аналізувати бар'єри спілкування та способи їх подолання. Демонструвати навички конструктивної міжособистісної взаємодії та активного слухання.	12
Практична робота 2.2.	Характеризувати структуру, функції та динаміку малих і великих соціальних груп. Визначати групові норми, ролі, статуси та механізми групового впливу. Аналізувати процеси конформізму, групового тиску та згуртованості.	12
Практична робота 2.3.	Пояснювати сутність, види та соціально-психологічні причини девіантної поведінки. Розрізняти нормативну, девіантну та делінквентну поведінку. Пропонувати соціально-психологічні заходи профілактики та підтримки осіб із ризиком девіантної поведінки.	13
Практична робота 2.4.	Розрізняти поняття лідерства та керівництва. Аналізувати стилі лідерства та їх вплив на групову діяльність. Оцінювати ефективність лідерської поведінки в різних соціальних і професійних ситуаціях.	13
Самостійна робота 2.	Розуміти закономірності міжособистісного спілкування та соціальної взаємодії. Аналізувати особливості функціонування малих і великих соціальних груп. Визначати соціально-психологічні чинники лідерства, керівництва та групового впливу. Пояснювати причини та прояви девіантної поведінки особистості й обґрунтовувати шляхи її профілактики та корекції.	20
Модульна контрольна робота 2.	Аналізувати процеси міжособистісного спілкування та соціальної взаємодії. Характеризувати структуру, функції та динаміку соціальних груп. Оцінювати особливості лідерства та керівництва в групах різного типу. Виявляти чинники ризику девіантної поведінки та визначати можливості соціально-психологічної профілактики. Використовувати набуті знання для розв'язання професійних завдань у сфері соціальної роботи та консультування.	30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Разом за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2.Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3.Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1115>);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Гетсбінг, зомбінг і орбітинг – що соцмережі змінили у стосунках? <https://www.youtube.com/watch?v=nejiEAzPhoQ> (дата звернення: 07.05.2026).
2. Даценко О.А. Основи соціальної психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2018. 143с.
3. Коробка Л. М. Підтримка стигматизованих меншин: соціально-психологічні технології : практичний посібник. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2022. 176 с.
4. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія : навч. посіб. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2020. 144 с.
5. Мітіна С. В. Психологія особистості : навчально-методичний посібник. Київ : Ліра-К, 2020. 274с.
6. Москаленко В. В. Соціальна психологія : підручник. 2-ге вид., виправл. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 688 с.
7. «Не терпи»: маніпуляції у стосунках. Соціальний ролик <https://www.youtube.com/watch?v=3t09FaNy2co> (дата звернення: 05.05.2026).
8. Поліщук В. М. Соціальна психологія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : підручник. Київ : Академвидав, 2005. Кн. 1. 576 с.; Кн. 2. 560 с.
10. Основи соціальної психології [Текст] : підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М. М. Слюсаревського. К. : Талком, 2018. 579 с.
11. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
12. Ставицька С.О., Волошина В.В. Соціальна психологія. Практикум: навч. посіб. Рекомендовано МОН України. 2023. 320 с.

13. Baumeister R. F., Bushman B. J. Social Psychology and Human Nature. 5th ed. Boston : Cengage Learning, 2020. 528 p.
14. Myers D. G., Twenge J. M. Social Psychology. 14th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2022. 720 p.